



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An canonici à choro absente, teneantur soluere annatam, quindennium,
charitativum, subsidium, decimam, & pensionem, qua debeant soluere, si
choro interfuissent & distributiones lucrarentur. punct. 7

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

1 **S**eruandum esse ordinem, & tempus ab Ecclesia præscriptum in recitatione publica horarum constat manifestè, tum ex consuetudine, tum ex rubricis Breviarij, tum ex decreto Pij V. mandantis horas recitare iuxta formam ibidem præscriptam ad quam non solum substantia, sed modus, & tempus pertinet. Quocirca teneris primò Maritimum, & Laudes, deinde Primam, postea Tertiam, & sic de reliquis suo tempore recitare. At si hunc ordinem horarum inuentas, vel notabiliter eum anteponas, vel postponas absque graui, & publica causa, crederem in recitatione publica esse mortale. Quia tollis uniformitatem, quæ Ecclesiæ decorem specialem tribuit, & occasionem praebes grauem offensionem, & scandalum generandi. Sic Suarez lib. 4. cap. 11. num. 7. Fillucius tract. 23. cap. 6. quæst. 2. Carol. Macig. de horis can. cap. 45. ad fin. num. 5. quamuis rigorosum videatur Bonacina disput. 1. q. 3. p. 4. num. 5.

2 Quoad locum atinet, certum est debere esse Ecclesiam ex cap. fin. 2. d. cap. 1. & Clement. 1. de celebrat. Missarum. & aliis textibus. Neque in alio loco nisi necessitas grauis, aut consuetudo legitimè præscripta suadeat, satisfacere huic obligationi potes. Bonacina sess. p. 5. à num. 1.

3 De obligatione ferendi vestes, quas alij Canonici in choro ferre solent, & de sedendo in proprio stallò, vt distributiones lucrentur, nihil est à iure præscriptum. Quocirca si cum alijs aliostreres, & horas publicè recitates, etiã si habitum illum choro deputatum non deferres, neque in proprio stallò sederes distributiones acquireret ex vi iuris communis: quia præstata conditionem ad lucrandas distributiones à iure præscriptam, quæ sola est publica in Ecclesia recitatio. Sic Bonacina disput. 2. quæst. 4. p. 1. sine.

At si ex consuetudine, vel statuto Ecclesiæ eorum sit, ne aliquis distributiones lucretur, nisi taliter indutus chorum ingrediatur, & in proprio stallò resideat, sine dubio illas non lucrabitur, sed tanquam absens à choro est reputandus, qui his caret conditionibus. Quia hæc consuetudo, vel statutum rationale est, & approbatur à Tridentino sess. 24. cap. 11. de Reformatione in fin. Sic Bonacina supra Garzia plures referens 3. cap. 2. num. 357.

PUNCTUM VI.

Sub qua pœna teneantur choro assistere.

- 1 Deciso Bonifacij VII I.
- 2 Proponitur dubium. An ante iudicis sententiam distributionibus priuetur.
- 3 Resoluitur priuari.
- 4 Vtrà supradictam priuationem alij panis puniri possunt.
- 5 Explicatur quid nomine distributionum, & fructuum intelligatur.

1 **R**espondet Bonifacius VIII. in cap. unico de cler. non resident. in 6. sub priuatione distributionum obligatos esse. Quia distributiones donantur solum choro interessentibus seu presentibus, vt constat ex supradict. text. & Trid. sess. 24. 12. de Reformatione. Qui igitur illegitimè abest illas non lucratur. Ergo illis manet priuatus.

2 Solum est difficultas, an his distributionibus priuetur illegitimè absens ante iudicis sententiam. Et ratio difficultatis est. Quia nullam penam etiam priuationem, quæ propria pœna est à censura distincta, tenetur delinquens subire, neque habet effectum quousque sententia, saltem declaratoria criminis accedat, vt ex probabilis sententia diximus tractat. de legibus. Sed harum distributionum priuatio est pœna, & non censura. Ergo probabile est absentem non esse obligatum illam subire, quousque sententia declaratoria criminis accedat.

3 Ceterum omnino tenendum est ante omnem iudicis sententiam sic absentem manere priuatum distributionibus, quas si diuini interesset obrinere potuisset. Sic supponunt omnes, & tradit expressè Moneta 3. p. quæst. 7. Bonacina disp. 2. de hor. can. q. 7. punct. 2. num. 2. Ratio est manifesta. Quia nullus retinere potest rem, cuius dominium acquirere non potest, neque suam facere: Sed absens illegitimè à choro, distributionum dominium acquirere non potest, neque suas facere. Vt expressè à Bonifacio VIII. in dicto cap. unico est definitum. Qui aliter (inquit) de distributionibus ipsis receperint, quam interessendo diuini officia in eis Ecclesiis, earum se receptarum dominium non acquirant, nec faciant eas suas, imò ad omnium restitutionem, quæ contra huiusmodi constitutionem receperint reuertantur. Idem confirmauit Trident. sess. 24. cap. 12. de Reformat. Ergo de facto absens ante omnem sententiam manet distributionibus priuatus: priuatione inquam, quæ propriè pœna non est. Quia non priuatur beneficiatus iure aliquo quæsitò contra eius voluntatem, sed potius ipsemet se priuat non residendo distributionibus, quas residendo obrinere potuisset. Sicut si alicui esset certa quantitas à testatore legata, si in tali vel tali loco residere: si ipse conditionem non præstaret ob eius onus, legato priuatus esset: & tamen non diceretur legati priuatio illi esse pœna, quia nunquam ad legatum ius habuit, nisi posita conditione. Sic dicen-

dum in distributionibus, ad quas beneficiatus ius non habet, nisi posita diuini officii interessentia. Et ex his soluitur ratio dubiandi.

4 Præter supradictam priuationem distributionum, si beneficiati vitra tempus à Concil. Trident. sess. 24. cap. 12. de Reformat. permittum abfuerint: pro primo anno, & prima vice priuandi sunt dimidia parte fructuum, quos residendo, & interessendo diuini fuerint lucrati. Quod si iterum ea fuerint vti negligentia, priuandi sunt omnibus fructibus: cretente verò contumacia non solum fructibus, sed beneficio luit spolandi. Sic Concilium. Hæc igitur priuatio est propria pœna, & non ipso iure lata, sed imponenda per iudicem, vt constat ex verbis textus, & notauit Rota in caus. Cautiens. fructuum coram D. Orano 10. Aprilis 1592. Garzia de benef. 3. p. cap. 2. n. 152.

Qualiter autem in hac priuatione debeat iudex procedere ex variis decisionibus Rotæ tradit Garzia supra n. 154. & seqq.

5 Sed inquiris. Quid nomine distributionum, & fructuum, quibus beneficiatus, ob absentiam à choro priuatur, veniat intelligendum?

Breuitè respondeo sub nomine distributionum venire intelligendos illos proventus, quos beneficiatus acquirat ob contumaciam chori interessentiam, Garzia plures referens 3. p. cap. 2. num. 440. Riccius præxi de eis 495. Tufchus tom. 2. lit. d. concl. 511. Moneta 1. p. q. 1. num. 12. Bonacina disp. 2. de hor. can. q. 2. p. 1. in principio, & alij. Sub fructuum nomine comprehendendo annuos redditus beneficiati ob beneficii titulum concessos, & licet ad illorum acquisitionem aliqua assentientia requiratur, non habetur ad illam respectus. Sic Garzia supra. Moneta quæst. 6. Bonacina n. 4. Tufch. num. 8. Gonz. ex ad 8. Regul. Cancell. pr. cam. §. 7. num. 154. Ex quo fit distributiones quotidianas à fructibus beneficiati distingui, vt manifestè constat ex Trident. sess. 24. cap. 12. de Reformatione.

PUNCTUM VII.

An Canonici à choro absentes teneantur soluere Annatam, Quindennium, Charitativum subsidium, decimam & pensionem, quæ debebant soluere si choro interfuissent & distributiones lucrentur.

- 1 Quid sit Annata, Quindennium, & reliqua supradicta.
- 2 Annata & Quindennium non soluitur ex distributionibus quotidianis.
- 3 Item nec pensio. Possunt tamen ex voluntate Pontifici aliquando eis imponi.
- 4 Si impedita censetur quando Pontifex conscientiam non habere alios redditus adhuc illud grauat.
- 5 Decima ex fructibus beneficii regulariter non soluitur. Quando id censetur.
- 6 Si Annata, vel Quindennium super distributiones fundatum sit, debet beneficiatus soluere, etiam si integro anno à choro abfuerit.
- 7 Charitativum subsidium, Decima, & Pensio debentur, si culpabiliter à choro abfuerint si inculpabiliter.
- 8 Apponitur limitatio, sed non approbatur.
- 9 Satisfit rationibus n. 7. additiis.
- 10 Capitulum recipiens distributiones suas præbendam, quatuor recipere, si adesses, pensionem soluere non teneri probatur.
- 11 Probabilius est obligatum esse.
- 12 Ante diuisionem fructuum & applicationem singulis est obligatum Capitulum soluere pensionem, si in se velit illam partem fructuum retinere.
- 13 Si interessentibus diuidat, omnes illi obligati sunt hypothecaria actione pensionem soluere.

1 **P**ræmittendum est primò quid sit Annata, Quindennium, Charitativum subsidium, Decima & Pensio. Annata est dimidia pars fructuum vnius anni, quæ Camera Apostolicæ soluitur à beneficiatis obrinentibus à Sede Apostolica beneficiis, & ducatos camerales excedentia, quam partem fructuum debent soluere beneficiati, eo ipso, quo beneficia impetrant independentè à reali fructuum perceptione Quia sub eo onere, & obligatione soluendi illam partem fructuum in sustentationem ministrorum Pontificis, ab ipso Pontifice beneficia conferuntur. Sic colligitur ex Azor. 2. p. lib. 7. cap. 12. quæst. 1. Gigante de Pensionibus quæst. 26. num. 2. Bonacina disp. 2. de hor. can. quæst. 6. punct. 1. in principio. Gonz. ad 8. reg. Cancellaria §. 7. num. 167. Flamin. Paris. de Resignation. lib. 12. q. 2. n. 63.

Quindennium loco annatæ succedit, eiusque naturam imitatur: Estque dimidia non integra pars fructuum vnius anni beneficij à Sede Apostolica vni alicui communitatis, Collegio, vel capitulo, quod Collegium, vel communitas soluit Camera Apostolicæ decimoquinto anno illam partem fructuum, quæ si tunc beneficium illud vacaret, & demò inciperet possideri, ne Camera Apostolica ex perpetua vnione beneficii de hæreditate

tur anata, seu pensione, quæ sibi competeret quoties beneficium vacaret, si vitium non esset. Sic Bonacina num. 2. Azor. cap. 13. per totum. Moneta de distribut. 3. p. quæst. 9. n. 37. Mandol. tract. de privileg. ad instar. gloss. 7. & alij.

Charitativum subsidium dicitur illud, quod Episcopus exigere potest à Clericis beneficia possidentibus ex fructibus beneficii. Iuxta textum in c. Congruent. de officio ordinarij. c. cum Apstelus. de Consuet. & extravaug. Van electionis. de Consuet. inter communes. Decima est illa decima pars fructuum, quæ in recognitionem divini supremique Domini parochias solvitur, aut aliis loco parochorum ex præscripto Summi Pontificis. Colligitur ex toto titulo de decimis.

Pensio est onus beneficij, seu fructibus beneficii impositum auctoritate Sedis Apostolicæ, quia nullus alius gravare beneficia potest. Iuxta textum in c. 1. Vi Ecclesiasticæ beneficia sine diminutione conferantur.

Secundo præmitto. Annata & quinquennial regulariter non est solvendum ex distributionibus quotidianis. Quia solum solvitur ex fructibus beneficii, distributiones autem sub fructuum nomine non comprehenduntur, quia non est beneficium, sed potius ex personæ labore, & divinis assistentia procedunt. Sic Gonzales plures refert. ad 8. reg. cancellar. §. 7. p. 1. num. 166. Bonacina disp. 2. quæst. 6. punct. 7. n. 7. Flamin. Pauli. de resignat. lib. 10. quæst. 2. num. 63. Quod est intelligendum etiam beneficium in solis distributionibus consistit, ad hunc non debetur ex illis annata; vt constat in Canonibus Ecclesiæ Tolosanæ, Hipplesis, Comptellanæ, &c. qui valorem duorum millium ducatorum attingunt, sed quia totus valor in distributionibus quotidianis consistit, nulla solvitur annata. Gonzalez & Bonacina §. Idem dicendum est de charitativo subsidio, nequaquam ex distributionibus quotidianis debetur regulariter, in prædicto iure communi. Bartholomæus Bellez. tract. de Charitativo subsidio quæst. 7. num. 5. & Gonzalez num. 174. Bonacina n. 9. Azor. 2. p. lib. 9. c. 14. quæst. 6.

Pensio similiter regulariter non censetur imposita, nec solvenda ex distributionibus quotidianis, sed ex beneficii fructibus. Quia distributiones quotidianæ constituta sunt ad divinitus augmentum, & in mercedem personæ laboris; non igitur censenda sunt gravata pensiones, nisi id clarè constet. Sic Azor. 2. p. lib. 8. c. 3. quæst. 17. Moneta, 3. p. quæst. 8. num. 1. Rota Romana de off. 134. in novis, & alij apud ipsos. Dixi annatam charitativum subsidium, & pensionem regulariter, & inspecto iure communi non censeri imposita super distributiones, sed super fructus, vt indicarem posse Pontificem hæc omnia onera distributionibus annexere. Quia cum ipsi competat beneficiorum, reddituum, emolumentorum, aliorumque Ecclesiasticorum proventuum libera dispensatio c. 2. de præbendis in 6. potest sic distributiones quotidianas gravare.

Solum est dubium. An sic gravare censetur, si beneficium nullos alios fructus habeat præter quotidianas distributiones? Cui dubitationi affirmativè respondeo, si id Summo Pontifici manifestetur, & adhuc pensionem fructibus illius beneficii imponatur, quia non est censendus Pontifex illorum actum facere. Iuss. c. 2. de Cleric. non res. in 6. Moneta de distributionibus. 1. p. quæst. 5. num. 14. Azor. 2. p. lib. 8. c. 8. quæst. 2. Secus verò si Pontifici notum non sit, neque ipse expressè suam voluntatem explicavit. Quia censendus est pensionem imponere iura terminos iuris communis, & sic solum fructus beneficii gravare, non distributiones.

Decima neque ex fructibus beneficii, neque ex distributionibus regulariter est solvenda ex text. in cap. 2. de decimis in priori parte, & tradit Suarez de decimis c. 17. num. 23. quia non est solvenda decima à personis Ecclesiasticis ex iis, quæ speciali titulo acquisita sunt, vt tradit gloss. in sup. dist. cap. ac proinde, nisi expresserit Pontifex suam intentionem, nullo modo debetur. Hanc autem intentionem sufficienter exprimere censetur, si mandet decimam solvere de redditibus, & proventibus beneficii fabricæ, Collegij, &c. quia tunc ex fructibus est solvenda. Si verò addat ex redditibus, & proventibus quibuscumque Ecclesiasticis, ex distributionibus, & fructibus solvenda est: quia distributiones (licet non sint proprie fructus, & proventus beneficii) sunt tamen fructus & proventus Ecclesiastici, Vt habetur expressè extravaug. unica de decimis circa finem. vers. & quia non occurrit nobis.

His suppositis dicendum est. Si Annata, vel Quinquennial super distributiones fundata sint, debet beneficiarius illa solvere eadem integro anno choro abfuerit, quia independenter à distributionum acquisitione, & horarum præsentia solvenda est. Datur enim annata, vt dixi, in ipso beneficii ingressu, & datur in significationem, seu gratitudinem beneficii accepti. Sic ex Moneta, Rota, & aliis tenet Bonacina. disp. 2. q. 6. punct. 1. num. 4. & 5.

Difficultas autem est de charitativo subsidio, de decima, & pensione, an hæc debeantur si distributiones non lucerent? Ratio difficultatis est. Quia hæc sunt onera realia fructuum & distributionum. Ergo distributionibus non acquisitis non contrahitur onus huiusmodi. Item hoc onus continet, qui distributiones acquirit. Ergo non contrahit qui illas amittit. Certe-

rùm distinguendum est, an omittas distributiones culpabiliter: an à culpa excusatus, quia legitimam causam habes absentia. Si culpa excusatus distributiones amittas, credo te non esse obligatum hæc onera subire: tum ob rationem dubitandi: tum quia non est æquum te abique culpa condemnari, vt ex propriis solvas ea, quæ solum ratione fructuum quos debebas percipere, solvere teneris. At si culpabiliter distributiones amittas? probabilis existimo charitativum subsidium, & pensionem te esse obligatum solvere ex propriis. Ratio, quia videris obligatus non solum tibi, sed pensionario & prelato laborare, & ita tenet Garzia de beneficiis 1. p. c. 5. n. 230. Bonacina disp. 2. q. 6. punct. 3. n. 10.

Limita autem Bonacina num. 13. Garzia cum Couarruuias lib. 3. Variar. c. 13. num. 8. vers. duodecimo infero. Didaco, Perez, Ygol. Suarez, & aliis: dummodò tua culpa fuerit immediata causa non lucrandi distributiones vt contingit cum absens es ab Ecclesia, quia non vis ibi assistere. Secus verò si non ex tua immediata culpa, sed ex pena, & impedimento à te opposito illas non lucreris; vt contingit cum es excommunicatus, aut suspensus. Excommunicatio enim, & suspensio pena est non culpa, ac proinde distributionum amissio ex illa proveniens tibi non est imputanda, iuxta c. Diversitatem. de concessione præbendarum, & ibi Abbas num. 11. At hæc limitatio non est facis firma, si quidem qui causam damni dat, damnum dedisse videtur, & ita illam non approbat Bartolus, Albericus, Angelus, & Paulus in l. inter quas §. damnum, ff. de damno infecto. Gigas, quæst. 64. Toletus in Summ. lib. 1. cap. 13. in fine, in Romana editione. Notanter dixi te esse obligatum charitativum subsidium, & pensionem impositam super beneficii fructus & distributiones solvere, & omitti loqui de onere decimarum: quia decimam existimo te non esse obligatum solvere, quoties fructus & distributiones non percipis, etiam si tua culpa omittas percipere. Quia obligatio decimarum non est absoluta, sed ex suppositione, quod acquisitis fructus decimationi subiectos. Ad pensionem autem, & charitativum subsidium absolute ratione beneficii videris obligatus.

Ad rationem dubitandi respondeo, verum esse charitativum subsidium, & pensionem onera esse realia fructuum, & distributionum; vt alius relatis docet Gutierrez can. 99. lib. 1. c. 5. num. 11. Sed hoc non obstat quo minus illa onera ex propriis tenearis subire, si tua culpa non acquisitis fructus, ex quibus possis solvere. Ad confirmationem nego consequentiam. Nam esto acquirit distributiones teneatur illa onera subire (quod satis est dubium vt statim videbimus) at non releuat quin amittens sua culpa fructus similiter teneatur: pensionarij usque duplicem habet actionem, vel contra Capitulum percipientem fructus, vel contra beneficiarium omittentem fructuum.

At quia hæc questio quotidiana est, & grauiissima placeat amplius examinare: ad Capitulum teneatur hæc onera subire, dum distributiones percipit, quas tu, si choro adesses, perciperes? Negat Toletus lib. 1. Summ. c. 14. ad finem, num. 13. Gutierrez lib. 1. quæst. can. c. 1. num. 20. Moneta, de distributionibus 3. p. quæst. 8. n. 17. & sequent. Navar. c. 18. l. 1. de solut. pensio. Mouventur. Quia capitulum omnes distributiones absentium, & præsentium recipit, iure proprio interuentibus diuidendas, iure inquam proprio non decredendi. Sed ante hanc diuisionem non est Capitulum ad charitativum subsidium, pensionemque solvendam gravatum: quia pensio non est imposita super cumulum fructuum omnium præbendarum, quia non est imposita super omnes præbendas, sed super vnâ tantum; facta autem diuisione nullus Canonicus videtur obligatus ad illorum onerum solutionem; quia omnes fructus, quos quilibet recipit, illos recipit iure proprio suæ præbendæ, quæ gravata non est. Item si beneficium, cui est gravata pensio extingueretur, nullusque redderet fructus possidenti, nulla esset obligatio solvendi pensionem. Sed beneficium, quod nullos alios fructus habet præter quotidianas distributiones non possidens illud abest à choro comparatione illius reputatur extinctum, nullusque reddit fructus. Quod à fortiori procedit cum Canonicus vacat, & Capitulum ob vacationem percipit: percipit enim illos iure proprio, non iure præbendæ, quæ non est.

Nihilominus probabilis censeo, & in praxi omnino sequendum obligatum esse Capitulum ad solutionem pensionis, charitativum subsidij, & aliorum onerum quæ præbendæ imposita sunt, dum ipsum Capitulum recipit distributiones, & fructus aliquo obuenturatus præbendato, si esset, vel resideret, diuisionem que interesset. Sic Rubius in sua praxi vers. praxis pensio num. dec. 437. Gigas de Pensionibus quæst. 51. Roman conf. 388. Gonz. lez. ad reg. 8. Cancell. gl. ff. §. 5. num. 44. & sequent. Quaranta, verbo distributiones quotidianæ ad finem, Garzia de beneficiis 1. p. c. 5. num. 224. Barbosa, 3. p. de potestate Episcopi allegat. 53. n. 177. Bonacina disp. 2. quæst. 6. punct. 3. num. 9. Nauar. conf. 3. de solut. num. 3. in fine, mutauit sententiam quam consil. 1. amplexus fuerat, & alij plures apud ipsos Moucoi præcipue, tum quia sic declarauit Clemens VIII. ann. 1592. quoniam breui in fauorem D. Alphonci Coloma postea Episcopi Carthaginensis. Præcepit enim Capitulo Viibonensi solvere et pensionem sexcentorum ducatorum impositam super Canonicarum illius Ecclesiæ vt à Capitulo debitam; eò quod perceperit distribu-

LIBRARY
UNIVERSITÄT
PADERBORN